

злочинності. До того ж, у процесі виконання цих завдань проявляється компетенція правоохоронних органів (поліції) щодо реалізації міжнародних стандартів прав людини. Зазначені завдання певним чином утворюють специфіку та особливий характер діяльності поліцейського, підготовка якого повинна бути зосереджена на набутті ним практичних знань, умінь та навичок, виховання у нього поваги до природних прав людини, а виконання його професійних службових обов'язків повинно відбуватися відповідно до вимог нормативно-правових актів, посадових (функціональних) обов'язків та наказів керівництва [5, с. 33].

Отже, можна зробити висновок, що міжнародні стандарти у сфері забезпечення прав людини визначаються дуже важливими і мають значний вплив на національне законодавство нашої країни, так й інших держав світу. У свою чергу, не малу роль у відтворенні міжнародних стандартів у сфері забезпечення прав людини відіграють органи поліції, в професійні обов'язки яких покладено безпосереднє забезпечення та захист всіх прав та свобод людини у випадку їх протиправного порушення чи обмеження.

Список використаних джерел:

1. Деркач А. Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини та їх відображення в Конституції України. *Підприємство, господарство і право*, 2019. С. 124-127.
2. Шевчук С. Судовий захист прав людини: Практика Європейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції. К. : Реферат, 2006. С. 2.
3. Копетюк М. Поняття та класифікація міжнародних стандартів прав людини та громадянина. *Історико-правовий часопис*, 2020. С. 33-36.
4. Яцковина В. В. Міжнародні стандарти у сфері захисту прав людини. *Проблеми становлення правової демократичної держави*, 2022. С. 49-53.
5. Владовська К., Морщук Т. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2019. Вип. 4. С. 32-36.

ЧЕПІК-ТРЕГУБЕНКО Ольга Сергіївна,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат політичних наук
МАЙБОРОДА Анна Сергіївна,
здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Функція держави – це головний напрямок діяльності держави, який виражає її сутність і соціальне призначення щодо управління справами суспільства. Цю думку можна висловити й інакше: функція держави – це діяльність держави в її головних напрямках.

Ця функція впливає з природи і потреб самого суспільства, а в суспільствах, організованих державою, вона набуває характеру державної функції. Це не дивно, оскільки в таких суспільствах управління комунальними послугами покладено на державу як форму організації самого суспільства [1].

Функціонування держави як основної сфери діяльності визначається основними викликами, що стоять перед суспільством. Зміна викликів призводить до змін у функціонуванні держави.

Під функціями держави розуміють основні напрями діяльності, які характеризують призначення держави в суспільстві. Функції держави виражають її сутність і реальну роль, яку вона відіграє у вирішенні основних проблем суспільного життя.

Отже, функціям сучасної держави характерні такі ознаки:

- Функції держави – це суспільно значущі напрями її внутрішньої або зовнішньої діяльності;

- функції держави відображають і конкретизують її історичну сутність і соціальне призначення;

- функції держави мають чітко визначений предмет, який є постійним протягом усього часу існування держави;

- виконання функцій держави здійснюється своїм специфічним способом і у своїй специфічній формі, відповідно до змісту окремих функцій, і є конкретним завданням, яке вирішується державою на певному етапі розвитку суспільства;

- функції держави артикулюють та об'єктивують її специфічні характеристики, закономірності розвитку та динаміку соціально-економічних, політичних і духовних перетворень у суспільному житті [2].

Функції держави відповідають на питання про те, чим займається держава, які цілі переслідує та які завдання вирішує. У функціях держави виявляються сутність і соціальне призначення держави.

Функції держави слід відрізнити від функцій і способів діяльності окремих державних органів. До них належать законодавча, виконавча, контрольно-наглядова, юрисдикційна (вирішення певних юридичних справ), слідча та оперативно-розшукова (тюрми, колонії, слідчі ізолятори), податкова, прикордонна та інші види [3].

Функції держави – це лише основні напрямки діяльності держави в цілому, як сукупності всіх державних органів. До виконання певних функцій держави залучається значна кількість, якщо не всі, державні органи та використовуються різні форми діяльності держави. Наприклад, правоохоронна функція як основний напрям діяльності держави проявляється у законодавчій, управлінській, контрольно-наглядовій, слідчій, юрисдикційній та інших формах діяльності.

Функції держави мають змістовний та об'єктивний характер, оскільки вони породжуються самим суспільством, впливають з його сутності та об'єктивно стоять перед суспільством на певному етапі його розвитку [4].

З визначенням курсу на побудову соціальної правової держави в Україні розширюється зміст і значення сучасних функцій. Особливого значення на сучасному етапі розвитку нашої держави набуває соціальна функція, яка повинна створити умови для гідного життя людини. Ця мета досягається завдяки таким функціям:

1) Соціальний захист: включаючи пенсійне та медичне страхування, підтримку інвалідів та малозабезпечених, виплату допомоги по безробіттю та неповній зайнятості, впровадження соціально орієнтованої податкової та бюджетної політики;

2) Надання суспільних благ. Включаючи підтримку культури, освіти, науки, охорони здоров'я, захисту навколишнього середовища та розвитку інфраструктури громадянського суспільства;

3) Економічний розвиток. Сюди входить антимонопольна політика, конкурентна політика, підтримка підприємництва, розбудова ринкових інститутів та управління державним сектором;

4) Підтримка стабільності шляхом стабілізації рівня цін, збалансування платіжного балансу, забезпечення зайнятості, підвищення кваліфікації людських ресурсів, забезпечення конкурентоспроможності виробників та контролю за ціноутворенням;

5) Здійснення економічного моніторингу, тобто національних замовлень, формулювання та реалізація національних програм, визначення та підтримка пріоритетних галузей і напрямів розвитку.

Характер державного ладу країни відображається насамперед у функціях (напрямах діяльності) держави (які опосередковують сутність, тип, природу і призначення держави). Тому, визначаючи державний лад, Конституція України вказує на його основні функції, а також на механізми держави. Зміст і спрямованість діяльності держави, обов'язки держави (ст. 3), здійснення державної влади (ст. 6), державне забезпечення, піклування (ст. 11, 12 і 13) та найважливіші функції держави (ст. 17) вказуються прямо і опосередковано, а в подальшому отримують різні назви.

Слід зазначити, що основні функції держави не прописані повністю в жодному розділі Конституції, але є змістом майже кожного розділу Конституції.

Нині визнано, що функції держави, які опосередковують її діяльність, відображають основні напрями та види (аспекти) її діяльності. Критеріями класифікації функцій держави є основні елементи її діяльності. До таких елементів належать, зокрема, суб'єкт, об'єкт, метод, засоби діяльності, завдання та цілі діяльності.

За новою Конституцією, Україна здійснює цілісну, повноцінну систему об'єктних (внутрішніх і зовнішніх) функцій. Це такі функції, як політична, економічна, соціальна, культурна, екологічна та ін.

Отже, функції держави – це основні напрями її діяльності, що відображають сутність і соціальне призначення держави в управлінні різноманітними проблемами суспільства. Функції держави мають змістовний і об'єктивний характер, оскільки вони породжуються самим суспільством, впливають з його сутності та об'єктивно стоять перед суспільством на певному етапі його розвитку.

Функції держави розкривають соціально-класову природу держави та її соціальне призначення. Аналізуючи функції держави, ми можемо зрозуміти, для чого існує держава, яким інтересам вона служить, які соціальні групи і класи існують.

Всі функції держави визначаються стабільними характеристиками держави, але форма самої держави може визначатися її функціями. Так, якщо держава ставить за мету ведення агресивних та загарбницьких війн, розширення своєї території і починає слідувати такому політичному курсу, то організація державної влади стає авторитарною, антидемократичною, а іноді і тоталітарною. І навпаки, формування демократичної політико-правової системи (правової держави), заснованої на принципах поділу влади і народовладдя, можливе лише за умови виконання державою своєї функції забезпечення мирного виживання, добробуту суспільства і соціально-правового захисту громадян.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96. (зі змін. і доп.) *Відомості Верховної Ради України*. 2019, № 38, ст.160.
2. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України. К. : Юридична думка, 2004. 652 с.
3. Битяк Ю. П. Адміністративне право України. К. : Юрінком Інтер, 2006. 544 с.
4. Гладун З. С. Адміністративне право України: Тернопіль : Карт-бланш, 2004. 580 с.

НАЛИВАЙКО Ігор Олегович,
аспірант кафедри загальноправових дисциплін
Донецького державного
університету внутрішніх справ

АНАЛІЗ ПРАВОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ЩОДО СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ ТА ГАРАНТІЙ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Соціальні стандарти та гарантії визнаються ключовими у сучасному суспільстві, оскільки вони визначають рівень соціальної справедливості та добробуту. Аналіз правових інструментів, що регулюють ці аспекти, не лише сприяє розумінню механізмів їх функціонування, а й виявленню можливостей подальшого удосконалення.

Питання соціальних стандартів та гарантій набувають особливої актуальності через зростання соціально-економічних викликів, що ставлять під загрозу благополуччя громадян. Пандемія COVID-19 та повномасштабне вторгнення росії в Україну ще більше підкреслили цю проблему.

Сучасне суспільство визнає соціальні стандарти як ключовий елемент соціального захисту та розвитку. Однак, розуміння та визначення цих стандартів в правовому контексті базується на різних теоретичних підходах [1].